



Espoon kuvataidekoulu
Esbo bildkonstskola

AIOTKO TEHDÄ PÄÄTTÖTYÖN?

riko vanhoja rajoja!

yhdistele tekniikoita ennakkoluulottomasti!

kehittele aihetta omaperäisesti!

työskentele itsenäisesti!

tämän haluan kuvallani ilmaista!
näytä vahvuutesi kuvantekijänä!

rohkeasti kokeilemaan uutta!

etsi uusia ilmaisumuotoja!

ESPOON KUVATAIDOKOULUN

PÄÄTTÖTYÖOHJEET OPPILAILLE

SISÄLLYSLUETTELO

MIKÄ PÄÄTTÖTYÖ ON?	3
KOSKA PÄÄTTÖTYÖN VOI SUORITTA	3
MITEN PÄÄTTÖTYÖ SUORITETAAN	4
PÄÄTTÖTYÖKOORDINAATTORI	5
TYÖSUUNNITELMA	5
TYÖKIRJA	6
NÄITÄ VOISIT TYÖKIRJASSASI POHTIA	6
PÄÄTTÖTYÖHÖN LIITTYVIÄ MUITA KÄYTÄNTÖJÄ	7
MITÄ PÄÄTTÖTYÖSSÄ ARVIOIDAAN?	7
ARVOSANOJEN PERUSTEET JA ARVOSANA-ASTEIKKO	8
ARVIOINTITILAISUUS	9
ARVOSANAN KOROTTAMINEN JA ARVIOINNIN OIKAISEMINEN	10
MITÄ KUVATAITEEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN PÄÄTTÖTODISTUKSEN SAAMINEN EDELLYTTÄÄ	11
MUISTIINPANOJA	12

MIKÄ PÄÄTTÖTYÖ ON?

Taiteen perusopetuksen visuaalisten taiteiden laajan oppimäärän opetus-suunnitelman perusteissa vuodelta 2002 todetaan päättötyöstä näin: ”Op-pilaan tulee laatia itsenäisesti visuaalisten taiteiden laajan oppimäärän mukainen päättötyö, joka sisältää teoksen, portfolion (=työkirjan) työskentelystä ja siihen liittyvän itsearvioinnin.”

Kun lopetat opintosi kuvataidekoulussa, saat todistuksen, johon on merkitty kaikki opinnot, joihin kuvataidekouluvuosinasi olet osallistunut. Osalistumistodistus ei edellytä päättötyön suorittamista.

Päättötyön suorittaminen on kuitenkin välttämätöntä, jos haluat päättö-distuksen kuvataiteen laajan oppimäärän suorittamisesta.

Päättötyön aiheen ja toteuttamistavan valitset itse. Teoksen ja työkirjan lisäksi päättötyön suorittaminen edellyttää osallistumista päättötyöinfoihin ja taidetietouden luentoihin, päättötyön esittelyä yhteisessä esittelytilaisuudessa ja osallistumista päättötyönäyttelyyn. Päättötyö arvioidaan asteikolla 1–5 ja kirjallisesti.

Tästä esitteestä löydät tietoa siitä, miten päättötyö Espoon kuvataidekoulussa suoritetaan.

KOSKA PÄÄTTÖTYÖN VOI SUORITTA

Voit tehdä päättötyön, jos olet vähintään 16-vuotias ja olet suorittanut riittävästi, vähintään 3 v, syventäviä opintoja (työpajoja) Espoon kuvataidekoulussa, ellei toisin ole sovittu. Päättötyöhön ryhtyminen edellyttää sinulta sitoutumista lähes lukuvuoden mittaiseen, pitkäjänteiseen työskentelyyn. Sen vuoksi kannattaa miettiä aihe, jonka parissa on haastavaa, hauskaa ja mielenkiintoista työskennellä ja josta on tekemisen ilon lisäksi sinulle mahdollisesti hyötyä tulevaisuudessakin. Aihetta kannattaa kypsyttellä jo edellisen lukuvuoden aikana. Päättötyöinfoissa saat tietoa, joka auttaa sinua aiheesi rajaamisessa ja kehittämisessä.

Jos olet suorittanut syventäviä opintoja tai opiskellut kuvataidetta toisessa oppilaitoksessa, tulee muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta sopia hyvissä ajoin etukäteen rehtorin kanssa.

MITEN PÄÄTTÖTYÖ SUORITETAAN

Päättötyösi ohjaaja on sen työpajaryhmän opettaja, jossa päättötyösi suoritetaan. Työsi ohjaamiseen osallistuu myös päättötyökoordinaattori. Hän suunnittelee kaikille päättötyön tekijöille yhteisen päättötyöohjelman, vastaa sen käytännön järjestelyistä ja toimii yhdyshenkilönä eri osapuolten välillä. Oma ohjaajasi ja päättötyökoordinaattori tukevat ja kannustavat sinua työsi toteuttamisessa. Mikäli ohjaajasi katsoo tarpeelliseksi ja koulun talous sen sallii, voit lisäksi tarvittaessa käyttää myös ns. asiantuntijaopettajaa.

Aivan ensimmäiseksi laadit oman ohjaajasi avustuksella työsuunnitelman ja aikataulun. Koska kyseessä on itsenäinen työ, päättötyö kannattaa toteuttaa taiteenalalla/taiteenaloilla, johon/joihin olet kuvataidekouluopintojesi aikana perehtynyt, ja jolla/joilla pystyt ilmaisemaan itseäsi omaperäisesti.

Espoon kuvataidekoulun päättötyön ns. laskennallinen laajuus on 160 tuntia (1 h=45 min), josta noin 100 h työskentelet työpajassa opettajan ohjauksessa ja valvonnassa lukuvuoden ajan. Käytännössä teet päättötyötä siis kokonaisen lukuvuoden. Vuoden varrella sinun tulee osallistua myös päättötyöinfoihin ja taidetietouden luentoihin. Taiteentuntemuksen luennot voit suorittaa myös etukäteen. Lisäksi osallistut välipalavereihin ja muuhun päättötyön tekijöille yhteiseen ohjelmaan. Ne on merkitty vuosaikatauluun, jonka päättötyökoordinaattori antaa sinulle syksyn ensimmäisessä yhteisessä tapaamisessa.

Ensimmäinen kaikille päättötyön tekijöille pakollinen infotilaisuus pidetään huhtikuun alussa. Kannattaa myös katsoa kevään päättötyönäyttely. Syksy alkaa startti-infolla ja aihevalintasi tulee olla valmis syyslukukauden toiseen infoon mennessä.

Valmiit päättötyöt (teos tai teokset ja työkirja) esitellään ja ne ovat mukana kevätlukukauden lopussa pidettävässä päättötyönäyttelyssä.

Periaate on, että päättötyö valmistuu yhden lukuvuoden aikana. Kannattaa siis tarkoin harkita, millaisen aiheen ja tekotavan valitset ja miten rajaat aiheitasi.

PÄÄTTÖTYÖKOORDINAATTORI

Kaikille päättötyötä suorittaville järjestetään yhteisiä tapaamisia, joiden suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa päättötyökoordinaattori. Tapaamisiin osallistuminen on edellytys päättötyön suorittamiselle.

Päättötyökoordinaattori informoi opettajakuntaa, oppilaita ja tarvittaessa muita tahoja päättötyöstä ja sen suorittamisesta, sekä laatii tarvittavat tiedotteet. Hän suunnittelee ja organisoii päättötyön tekijöille järjestettävät infotilaisuudet (päättötyöinfot) sekä järjestää ja ohjaa päättötyön suorittajien välipalaverit, joissa pohditaan yhdessä päättötyön tekemisessä ilmenneitä ongelmia.

Päättötyökoordinaattori suunnittelee ja organisoii päättötyönäyttelyn yhdessä oppilaiden kanssa. Lisäksi hän järjestää päättötyöiden esittely- ja arviointitilaisuudet, pitää yhteyttä päättötyöohjaajiin ja järjestää yhteiset näyttelykäynnit ja ekskursiot.

Päättötyökoordinaattori on sinuun yhteydessä sähköpostitse, joten lue sähköpostisi säännöllisesti kaksi kertaa viikossa!

TYÖSUUNNITELMA

Päättötyöinfoissa saat yleisiä, päättötyön suorittamista koskevia neuvoja. Ensimmäisessä yhteisessä tapaamisessa kerrotaan, miten työsuunnitelma laaditaan ja saat päättötyökoordinaattorilta erillisen lomakkeen tätä tarkoitusta varten. Se löytyy myös koulun kotisivuilta. Työsuunnitelman liitteeksi tulee työn toteuttamisaikataulu.

Työsuunnitelma sinun tulee hyväksyttää omalla ohjaajallasi määräpäivään mennessä. Tämän jälkeen toimitat kopion sekä työsuunnitelmasta, että työsi toteuttamisaikataulusta myös päättötyökoordinaattorille.

Hyvin laadittu työsuunnitelma ja realistinen aikataulu ovat työskentelyprosessin 'selkäranka'. Sen vuoksi kannattaa nähdä vaivaa niiden laatimisessa.

Työn keskeyttäminen tulee ilmoittaa marraskuun ensimmäiseen viikonloppuun mennessä sekä ohjaavalle opettajalle että päättötyökoordinaattorille.

TYÖKIRJA

Päättötyön muodostavat teos tai teossarja ja työkirja yhdessä. Työkirjassa pohdit päättötyöprosessin merkitystä itsesi kannalta, kokemuksiasi työskentelystä ja työn eri vaiheita. Ala kerätä materiaalia työkirjaa varten ja pitää työprosessista työpäiväkirjaa heti työsi aloitusvaiheessa! Työpäiväkirja toimii myöhemmin muistin tukena ja helpottaa työkirjasi laatimista.

Myös työsuunnitelmasi ja siihen liittyvä työskentelyaikataulu ovat työkirjan materiaalia. Kannattaa tallentaa kaikki työhön liittyvä ensimmäisistä luonnoksista ja materiaalikokeiluista alkaen.

Työkirja sisältää tekstin lisäksi mm. kuvamateriaalia työprosessin eri vaiheista ja itse teoksesta, otteita päiväkirjamuistiinpanoista sekä luonnos- ja havaintomateriaalia. Vaikka työkirjan ulkonäkö on persoonallinen, sen tulee olla helposti luettava ja kestävä. Työkirjan koko on joko A3 tai A4 sen vuoksi, että se voidaan kopioida koulun arkistoon.

Työkirjan kannesta käyvät ilmi päättötyön nimi, oma nimesi, ja koulun nimi, ohjaajasi nimi ja työn valmistumisvuosi. Lisäksi siinä on koulun logo.

Muista, että päättötyösi ohjaaja auttaa ja tukee sinua kaikissa päättötyön suorittamiseen liittyvissä kysymyksissä. Lisäapua saat tarvittaessa myös päättötyökoordinaattorilta.

HUOMIOI NÄMÄ TYÖKIRJAA TEHDESSÄSI

- sisällysluettelo
- valokuvaajien nimet
- lähdemateriaaliluettelo
- sivunumerointi
- sivujen taitto / layout
- kappalejako ja otsikot

NÄITÄ VOISIT TYÖKIRJASSASI POHTIA

Opettajakuntamme on laatinut työkirjaa varten joukon tukikysymyksiä, joiden avulla sinun on helpompi pohtia ja arvioida päättötyöhösi liittyviä asioita:

1. Mitkä olivat työn lähtökohdat?
2. Miksi teit juuri tämän teoksen?
3. Mitä haluat työlläsi kertoa tai viestiä katsojalle?
4. Mikä on päättötyösi kantava ajatus?
5. Mitä lähdeaineistoa käytit työsi lähtökohtana (kirjallisuutta, kuvamateriaalia jne.)?
6. Miksi valitsit juuri tämän toteuttamistavan?
7. Mitä teit toisin kuin suunnittelit ja miksi?
8. Millaiseksi koit työskentelyprosessin? Miksi?
9. Tuliko työn aikana vastaan ongelmia? Liittyivätkö ne työn sisältöön vai tekniikkaan, ajan käyttöön vai...? Miten ratkaisit ne?
10. Mikä työskentelyssä oli helpointa ja mistä nautit eniten? Miksi?
11. Mikä oli parasta koko prosessissa?
12. Miltä päättötyön tekeminen tuntui?
13. Tekisitkö jotain toisin, jos aloittaisit uuden päättötyön?
14. Miten valmis teos mielestäsi vastaa sille asettamiasi tavoitteita?
15. Mitä olet työskentelyn aikana oppinut kuvantekemisestä / itsestäsi / ympäristöstäsi / päättötyöstä?
16. Mitä muuta haluaisit kertoa päättötyöstäsi tai sen tekemisestä?

PÄÄTTÖTYÖHÖN LIITTYVIÄ MUITA KÄYTÄNTÖJÄ

Päättötyötä tekeville järjestetään välipalaverit, joissa keskustellaan päättötyön sen hetkisestä tilanteesta ja siitä, miten parhaiten pääset työssäsi eteenpäin. Niistä huolehtii päättötyökoordinaattori, joka sopii välipalaverien ajankohdan.

Päättötyössä käyttämäsi materiaalit sisältyvät maksamaasi lukukausimaksuun. Jos teos kuitenkin edellyttää mittavaa erityismateriaalien hankintaa, voit joutua hankkimaan ja kustantamaan osan tarvikkeista itse.

MITÄ PÄÄTTÖTYÖSSÄ ARVIOIDAAN?

Päättötyönä arvioidaan 1) valmis teos 2) työprosessista tehty työkirja, 3) kysyi itse arvioida ja esitellä työprosessia ja päättötyötäsi, 4) osallistuminen

päättötyönäyttelyn suunnitteluun ja toteutukseen, sekä 5) päättötyöinfoihin ja taidetietouden luentoisiin osallistuminen. Tarkempaa tietoa löydät kohdasta 'Arvosanojen perusteet'.

Päättötyökoordinaattori ja päättötyösi ohjaaja kertovat sinulle lähemmin arvioinnista. Päättötyöstä saat sekä numeroarvosanan, että kirjallisen arvioon. Arvioinnin, samoin kuin koko päättötyön, tarkoitus on kannustaa sinua kehittymään harrastuksessasi ja oppimaan lisää kuvantekemisestä.

ARVOSANOJEN PERUSTEET JA ARVOSANA-ASTEIKKO

Päättötyö arvioidaan asteikolla 5 – 1. Numeroarvioinnin lisäksi päättötyöstä annetaan sanallinen arviointi. Arvosanojen perusteet on määritelty arvosanoille erinomainen (5), hyvä (3) ja hyväksytty (1). Arvosanat kiitettävä (4) ja tyydyttävä (2) sijoittuvat näiden väliin.

Erinomainen (5)

Teos

Teos on vaikuttava ja kiinnostava taiteellinen kokonaisuus.
Tekijän tavoitteet välittyvät erinomaisesti.
Teoksesta välittyy luova ja itsenäinen kuvallinen ajattelu
Tekijä hallitsee käyttämänsä materiaalit ja tekniikat erinomaisesti.
Kuvailmaisuus palvelee valittua sisältöä.

Portfolio

Oppilas kertoo tavoitteistaan ja näkökulmistaan selkeästi ja informatiivisesti.
Oppilas kuvailee ja jäsentää työskentelyprosessiaan erinomaisesti.
Oppilas hyödyntää työpäiväkirjaa tarkoituksenmukaisesti.
Oppilas perustelee visuaaliset ratkaisunsa erinomaisesti. Hän käyttää taiteen käsitteitä ja liittää teoksensa taiteen kenttään.
Portfolion visuaalinen asu on harkittu.

Itsearviointi

Oppilas arvioi päättötyönsä kokonaisuutta kattavasti ja realistisesti.
Oppilas arvioi päättötyöprosessia ja oppimistaan monipuolisesti.
Oppilas hyödyntää ohjauksessa annettua tukea ja palautetta erinomaisesti.

Hyvä (3)**Teos**

Teos on kiinnostava taiteellinen kokonaisuus.
 Tekijän tavoitteet välittyvät hyvin.
 Teoksesta välittyy hyvä kuvallinen ajattelu ja ilmaisu.
 Tekijä hallitsee käyttämänsä materiaalit ja tekniikat sujuvasti.

Portfolio

Oppilas kuvailee työskentelyprosessiaan hyvin.
 Oppilas hyödyntää työpäiväkirjaansa.
 Oppilas kertoo visuaalisista valinnoistaan.
 Oppilas kertoo saamistaan taiteellisista vaikutteista.

Itsearviointi

Oppilas arvioi päättötyön kokonaisuutta melko realistisesti.
 Oppilas arvioi omaa oppimistaan jonkin verran.
 Oppilas hyödyntää ohjauksessa annettua tukea ja palautetta.

Hyväksytty (1)**Teos**

Teos on suppea taiteellinen kokonaisuus
 Tekijän tavoitteet eivät välity ja kuvailmaisussa on puutteita.
 Tekijä ei hallitse käyttämiään materiaaleja ja tekniikoita riittävästi.

Portfolio

Oppilas kertoo tavoitteistaan, teoksen suunnittelusta ja toteutuksesta niukasti.
 Oppilas ei hyödynnä ohjauksessa annettua tukea ja palautetta.

Itsearviointi

Oppilas arvioi päättötyötään ja oppimistaan niukasti.
 Oppilas ei hyödynnä ohjauksessa annettua tukea ja palautetta.

ARVIOINTITILAISUUS

Päättötyösi arvioijista toinen on Espoon kuvataidekoulusta, toinen on ulkopuolinen päättötyösi edustaman taiteenalan asiantuntija. Päättötyösi oh-

jaajana toiminut opettaja ja päättötyökoordinaattori osallistuvat myös arviointitilaisuuteen. Arvioijat tutustuvat etukäteen päättötyönäyttelyssä olevaan teokseesi ja siihen liittyvään työkirjaan.

Arviointitilaisuudessa esittelet lyhyesti (n. 10 minuuttia) päättötyötäsi. Esittely tarjoaa sinulle mahdollisuuden kertoa lisää työskentelystäsi ja teoksestasi. Tilaisuus on yleisölle avoin. Kutsu siis ystäväsi ja perheesi mukaan!

Kun olet kertonut työstäsi, arvioijat esittävät sinulle työhön ja työprosessiin liittyviä kysymyksiä. Palautekeskustelussa voit edelleen tämentää tavoitteitasi. Arvioinnin tavoitteena on kannustaa sinua jatkamaan harrastustasi ja auttaa sinua kehittämään kuvantekijänä.

Arviointitilaisuuden jälkeen arvioijat pitävät yhteisen palaverin, jossa päätetään arvosanat. Oman arvosanasi saat kuitenkin tietää vasta päättötodistustenjakotilaisuudessa. Molemmat arvioijat antavat myös kirjallisen lausunnon työstäsi. Ne ovat päättötodistuksesi liitteenä.

Vaikka päättötyön suoritettuasi saat päättötodistuksen, voit vielä jatkaa opiskelua Espoon kuvataidekoulussa 20-vuotiaaksi asti. Lisäopinnoista saat erillisen todistuksen päättötodistuksen liitteeksi.

ARVOSANAN KOROTTAMINEN JA ARVIOINNIN OIKAISEMINEN

Arvosanan korottamisessa ja arvioinnin oikaisemisessa Espoon kuvataidekoulu noudattaa valtakunnallisia ohjeita. Jos haet arvosanan korottamista tai oikaisemista, tulee sinun tehdä siitä kirjallinen anomus kuvataidekoulun rehtorille kahden kuukauden kuluessa siitä, kun olet saanut tiedon arvosanastasi.

Kysy lisätietoja tarvittaessa rehtorilta. Päättötyöstä löydät tietoa myös Espoon kuvataidekoulun kotisivulta, www.espoonkuvataidekoulu.fi/paattotyot.

MITÄ KUVATAITEEN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN PÄÄTTÖTODISTUKSEN SAAMINEN EDELLYTTÄÄ

- olet tehnyt pyydetyt päättötyösuunnitelmat
- päättötyösi on valmis
- osallistut päättötyönäyttelyyn
- olet esitellyt päättötyösi arviointitilaisuudessa
- työkirjasi on valmis
- olet käynyt sovituissa välipalavereissa (2)
- olet osallistunut päättötyöinfoihin ja taidetietouteen, joko
 - 4/5 päättötyöinfoa + 4 taidetietouden opintokertaa
 - 3/5 päättötyöinfoa + 6 taidetietouden opintokertaa

Taidetietouden opintokertoja voi ”keräillä” useamman vuoden aikana, joten jos suunnittelet päättötyön tekemistä, aloita niihin osallistuminen kun siirryt työpajaan.

Toimisto merkitsee päättötyöinfoihin ja taidetietouden luennoille osallistumiset kunkin oppilaan omaan oppilasrekisteriin nimilistan mukaisesti ja osallistuminen tarkistetaan sieltä.

Päättötodistuksen saaminen edellyttää 760 (laskennallisen) tunnin syventäviä opintoja. Tuntimäärään sisältyy päättötyön suorittaminen.

MUISTIINPANOJA